

Zespół Szkół nr 3 im. Króla Jana III Sobieskiego w Stalowej Woli
Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych
z obowiązkowych zajęć edukacyjnych

Przedmiot: **biznes i zarządzanie**

Klasa: I szkoła branżowa

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Człowiek – istota przedsiębiorcza - uczeń:				
– wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>przedsiębiorczość</i>	– wyjaśnia pojęcia <i>innowacyjność</i> i <i>kreatywność</i>	– charakteryzuje innowacyjność i kreatywność – zna sposoby pobudzania kreatywnego myślenia	– uzasadnia rolę i znaczenie przedsiębiorczości i innowacyjności w gospodarce rynkowej	– udowadnia na własnych przykładach wpływ kreatywności i przedsiębiorczości na rozwój człowieka i gospodarki
–opisuje aktywną postawę człowieka	– określa postawę przedsiębiorczą – wyjaśnia pojęcie <i>samoakceptacja</i> – rozpoznaje przykłady inicjatywności – charakteryzuje cechy człowieka przedsiębiorczego	– charakteryzuje kreatywność i inicjatywność jako istotne cechy osoby przedsiębiorczej – opisuje zachowania uległe, asertywne i agresywne	– dostrzega znaczenie przedsiębiorczości w życiu osobistym i rozwoju społeczno-gospodarczym w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej	– udowadnia na przykładach znaczenie samoakceptacji w zachowaniu asertywnym i w kształtowaniu cech przedsiębiorczych
– przedstawia umiejętności osoby przedsiębiorczej	– definiuje pojęcia <i>kompetencje twarde</i> , <i>kompetencje miękkie</i>	– charakteryzuje umiejętności człowieka przedsiębiorczego	–analizuje poziom własnej przedsiębiorczości i kreatywności	– planuje wykorzystanie własnych zachowań asertywnych w działaniach przedsiębiorczych
– wskazuje elementy procesu komunikacji – rozróżnia komunikację werbalną i niewerbalną – wymienia środki komunikacji interpersonalnej	– charakteryzuje elementy procesu komunikacji – wskazuje przyczyny zakłóceń w procesie komunikacji	– analizuje zakłócenia w komunikacji interpersonalnej i proponuje sposoby ich likwidowania	– uzasadnia znaczenie skutecznej komunikacji w budowaniu właściwych relacji społecznych	–analizuje własne umiejętności komunikacyjne i świadomie pracuje nad ich doskonaleniem
– wymienia reguły wpływu społecznego	– podaje sytuacje wykorzystywania reguł wpływu	– wymienia techniki manipulacyjne	– klasyfikuje manipulacje ze względu na treść (wymienia	– przedstawia własny przykład analizy informacji pochodzącej

	– odróżnia perswazję od manipulacji	– wyjaśnia szkodliwość manipulacji – podaje sposoby obrony przed manipulacją	rodzaje manipulacji) – przedstawia przykłady metod i technik manipulacji stosowanych w przestrzeni publicznej	z różnych źródeł
– wymienia przynajmniej trzy metody zarządzania sobą w czasie	– przedstawia konsekwencje złego zarządzania czasem – opisuje metody i techniki zarządzania sobą w czasie	– podaje przyczyny złego zarządzania czasem – opisuje proces zarządzania czasem	– wskazuje techniki zarządzania czasem podnoszące efektywność pracy zespołowej i efektywność pracy indywidualnej	– planuje swoje działania z wykorzystaniem metod zarządzania sobą w czasie
– wymienia cele podejmowania decyzji – wyjaśnia czynniki wpływające na podjęcie decyzji – przedstawia bariery utrudniające podejmowanie decyzji	– wymienia metody wspomagające proces decyzyjny (analiza SWOT, burza mózgów, drzewko decyzyjne)	– charakteryzuje etapy podejmowania decyzji – opisuje metody wspomagające proces decyzyjny (analiza SWOT, burza mózgów, drzewko decyzyjne)	– przedstawia modele podejmowania decyzji	– stosuje metody wspomagające podejmowanie decyzji
– wyjaśnia pojęcia <i>grupa społeczna, lider</i>	– wymienia zasady dobrej współpracy – wymienia bariery budowania zespołu	– opisuje fazy budowania oraz organizację grupy – wymienia cechy lidera	– analizuje zalety i wady pracy zespołowej	– analizuje siebie jako lidera grupy
Zarządzanie projektami – uczeń:				
– podaje przykłady projektów z różnych dziedzin	– wyjaśnia pojęcia <i>projekt, projektowanie, zarządzanie projektem</i> – klasyfikuje projekty ze względu na rodzaj i dziedzinę	– wskazuje cechy projektu – klasyfikuje projekty realizowane w szkołach	– podaje pomysły projektów do realizacji w szkole	– omawia projekty, w realizacji których uczestniczył w szkole
– wymienia etapy realizacji projektu	– wskazuje ryzyka mogące zakłócać realizację projektu	– charakteryzuje etapy realizacji projektu – wymienia role w zespole realizującym projekt	– przypisuje zadania do etapów realizacji projektu	– analizuje swoje zadania przy realizacji projektów szkolnych i ocenia swoją rolę
– podaje metodę SMART stosowaną przy wyznaczaniu celów	– charakteryzuje cechy opisujące cele projektu	– wyznacza cele wskazanego przedsięwzięcia	– konkretyzuje cele metodą 6xW	– stosuje metodę SMART przy wyznaczaniu własnych celów
– wyjaśnia, czym jest	– opisuje diagram Gantta i	– przygotowuje budżet	– wyjaśnia sens opracowania	– opracowuje harmonogram,

harmonogram projektu	wpisuje w niego harmonogram przykładowego przedsięwzięcia	przykładowego przedsięwzięcia	harmonogramu, budżetu i ewaluacji projektu	budżet i ewaluację projektu
Gospodarka rynkowa – uczeń:				
– wymienia cztery typy gospodarek	– charakteryzuje typy gospodarek – wyjaśnia, czym zajmuje się ekonomia	– opisuje zasady racjonalnego gospodarowania	– wyjaśnia czynniki wpływające na dobrobyt	– podaje argumenty na temat znaczenia przedsiębiorczości dla budowania dobrobytu państwa
– rozróżnia typy gospodarek w Polsce po II wojnie światowej	– charakteryzuje funkcjonowanie gospodarki centralnie planowanej w Polsce – wyróżnia cechy gospodarki rynkowej	– wskazuje skutki gospodarki centralnej w Polsce – analizuje proces transformacji gospodarczej w Polsce – charakteryzuje rolę własności prywatnej i wolności gospodarczej w gospodarce rynkowej	– porównuje gospodarkę centralnie sterowaną i rynkową – charakteryzuje na przykładach stosowanie zasady wolności gospodarczej	– dyskutuje na temat wolności gospodarczej, analizując indeks wolności gospodarczej w różnych krajach
– wyjaśnia pojęcia <i>popyt, prawo popytu</i>	– interpretuje prawo popytu	– wskazuje na wykresie zależność między popytem a ceną – charakteryzuje czynniki wpływające na wielkość popytu	– wyróżnia rodzaje dóbr i podaje ich przykłady	– podaje odstępstwa od prawa popytu (paradoksy popytu)
– wyjaśnia pojęcia <i>podaż, prawo podaży</i>	– interpretuje prawo podaży – definiuje pojęcie <i>równowaga rynkowa</i>	– wskazuje na wykresie zależność między podażą a ceną – charakteryzuje czynniki wpływające na wielkość podaży	– analizuje zależności między popytem, podażą a ceną (przesunięcia krzywych)	– analizuje znaczenie mechanizmu rynkowego dla funkcjonowania gospodarki rynkowej
– wyjaśnia, czym jest rynek i podaje przykłady rynków	– podaje kryteria klasyfikacji rynków	– opisuje rodzaje konkurencji – wyjaśnia funkcje rynku	– charakteryzuje przykłady rynków, stosując różne klasyfikacje – wskazuje negatywne skutki ograniczenia konkurencji na rynku	– rozpracowuje znaczenie konkurencji dla konsumenta i dla gospodarki
– wyróżnia podmioty gospodarki rynkowej	– opisuje rolę gospodarstwa domowego jako podmiotu gospodarki rynkowej	– charakteryzuje podmioty gospodarki i opisuje ich rolę	– opisuje schemat obiegu okrężnego – analizuje zależności między podmiotami gospodarczymi	– analizuje wpływ zdarzeń na obieg okrężny gospodarki
– wyjaśnia pojęcia <i>konsument, klient, reklamacja</i>	– wskazuje ustawy regulujące prawa konsumenta	– charakteryzuje prawa konsumenta	– charakteryzuje organizacje i instytucje wspierające	– analizuje realizację praw konsumenta i ochrony danych

– zna prawa konsumenta do składania reklamacji	– wskazuje ustawę o ochronie danych osobowych – podaje instytucje ochrony konsumenta – odróżnia nieuczciwe praktyki konsumenckie – wyjaśnia pojęcia <i>gwarancja</i> , <i>rękojmia</i> – sporządza pismo reklamacyjne według wzoru	– charakteryzuje zakres ochrony danych osobowych – wskazuje podstawy prawne do złożenia reklamacji	konsumenta – wskazuje formy rozstrzygania sporów konsumenckich	osobowych Polsce
– wymienia wskaźniki ekonomiczne charakteryzujące gospodarkę	– wyjaśnia pojęcia <i>PKB</i> , <i>PKB per capita</i> , <i>inflacja</i> , <i>bezrobocie</i> – wyjaśnia, do czego wykorzystywane są wskaźniki ekonomiczne	– opisuje przyczyny i skutki inflacji – wyjaśnia przyczyny bezrobocia	– wyszukuje i interpretuje bieżące wskaźniki ekonomiczne – interpretuje wskaźniki zatrudnienia i bezrobocia, analizując wielkość PKB kraju	– wykorzystuje interpretacje wskaźników w dyskusji
– wyjaśnia pojęcia <i>budget państwa</i> , <i>dochody budżetu</i> , <i>wydatki budżetowe</i>	– wymienia wewnętrzne i zewnętrzne funkcje państwa – wyróżnia podstawowe źródła wpływów do budżetu – wskazuje zadania finansowane przez budżet państwa – wyjaśnia pojęcie <i>deficyt budżetowy</i>	– podaje zasady polityki budżetowej państwa – wyjaśnia wpływy deficytu budżetowego na funkcjonowanie gospodarki	– określa funkcje budżetu – analizuje powstawanie deficytu i długu publicznego	– analizuje sprawozdania z wykonania budżetu państwa – dyskutuje na temat wpływu długu publicznego na rozwój gospodarczy
– wyjaśnia pojęcia <i>samorząd lokalny</i> , <i>budget samorządu lokalnego</i>	– wymienia źródła dochodów jednostek samorządowych – wymienia zadania finansowane przez gminę	– wyjaśnia pojęcie <i>budget obywatelski</i> i wymienia, co może być z niego finansowane	– analizuje wpływy i wydatki swojej (lub wybranej) gminy – wymienia projekty finansowane z budżetu swojej gminy	– przedstawia pomysły projektów do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego
– wyjaśnia pojęcie <i>patriotyzm gospodarczy</i>	– wskazuje przykłady patriotyzmu gospodarczego	– wymienia zalety patriotyzmu gospodarczego	– analizuje przykłady działań, wskazując na przejawy patriotyzmu gospodarczego – proponuje działania propagujące patriotyzm gospodarczy	– podejmuje dyskusje na temat kontrowersji wokół patriotyzmu gospodarczego
Finanse osobiste – uczeń:				
- wyjaśnia, na czym polega dojrzałość finansowa, - określa znaki pieniężne w	- wyjaśnia, czym jest pieniądz, omawia jego formy na przestrzeni wieków i	- wymienia funkcje pieniądza, - omawia obieg pieniądza w gospodarce,	- omawia funkcje pieniądza i jego znaczenie dla rozwoju gospodarki,	- dyskutuje na temat postaw ludzkich wobec pieniądza, dojrzałości finansowej i

Polsce,	współcześnie - zna zabezpieczenia polskich monet i banknotów	- rozróżnia postawy ludzkie wokół pieniądza	- omawia postawy wobec pieniądza,	przyszłości pieniądza
- wskazuje instytucje działające na rynku finansowym	- rozróżnia zadania instytucji rynku finansowego - wymienia funkcje banku centralnego - charakteryzuje rolę NBP jako banku banków	- opisuje zadania Rady Polityki Pieniężnej, Komisji Nadzoru Finansowego, Giełdy Papierów Wartościowych na rynku finansowym - wyjaśnia cele i charakteryzuje instrumenty polityki pieniężnej	- charakteryzuje rolę NBP, RPP, KNF, BFG, GPW i Rzecznika Finansowego w funkcjonowaniu systemu finansowego w Polsce	- analizuje rolę instytucji rynku finansowego w utrzymaniu wartości pieniądza i w funkcjonowaniu gospodarki narodowej, przedsiębiorstw i w życiu człowieka
- wyjaśnia pojęcia: <i>gospodarstwo domowe, budżet, spirala zadłużenia</i>	- opisuje funkcje gospodarstw domowych - wymienia rodzaje dochodów i wydatków gospodarstw domowych	- wyjaśnia zasady tworzenia budżetu domowego - wymienia sposoby wychodzenia ze spirali zadłużenia	- przygotowuje plan budżetu gospodarstwa domowego - wymienia sposoby zapobiegania deficytowi i unikania wpadnięcia w spiralę zadłużenia	- objaśnia zależność między potrzebami członków gospodarstwa domowego a planowaniem budżetu rodziny
- wymienia podatki, których bezpośrednim płatnikiem są gospodarstwa domowe - wyjaśnia czym jest akcyza	- rozróżnia podatki pośrednie i bezpośrednie - rozróżnia podatki dochodowe PIT i CIT	- charakteryzuje podatki dochodowe - charakteryzuje podatki pośrednie - wyjaśnia sposoby naliczania podatków (podatek progresywny, liniowy, degresywny)	- klasyfikuje podatki według różnych kryteriów - objaśnia funkcje podatków	- analizuje znaczenie podatków w dochodach państwa - przedstawia argumenty za i przeciw podnoszeniu podatków
- wyjaśnia pojęcia: <i>placa netto, placa brutto</i> - wyjaśnia, czym jest deklaracja podatkowa PIT - wyróżnia sposoby składania deklaracji PIT	- wyjaśnia różnice między płacą netto a płacą brutto - objaśnia sposób sporządzania zeznania podatkowego PIT -	- przedstawia zasady wypełniania deklaracji PIT i możliwości odliczeń od podatku	- charakteryzuje koszty pracy - opisuje korzystanie z elektronicznego sposobu rozliczenia podatku dochodowego	- formułuje argumenty za i przeciw stosowaniu podatku progresywnego i liniowego - przedstawia argumenty za i przeciw podnoszeniu płacy minimalnej
- wyjaśnia pojęcia: <i>oszczędzanie, inwestowanie, ryzyko</i> - wymienia formy oszczędzania	- wymienia formy inwestowania - wyjaśnia różnicę między inwestowaniem a hazardem -	- opisuje kryteria wyboru rodzaju inwestycji - charakteryzuje czynniki wpływające na ryzyko inwestycji	- określa czynniki wpływające na skłonność do oszczędzania - charakteryzuje sposoby minimalizowania strat przy inwestycjach	- przeprowadza symulację inwestycji w wybrane formy - porównuje propozycje lokowania kapitału
- przedstawia zakres usług świadczonych przez banki	- analizuje oferty usług bankowych w zakresie kont	- krytycznie analizuje przykładową umowę kredytu	- przedstawia zakres usług świadczonych przez banki	- analizuje oferty usług bankowych w zakresie kont

- wyjaśnia pojęcie: odsetki - wyjaśnia skrót: RRSO	osobistych, kart płatniczych, lokat terminowych, rodzajów kredytów - wyjaśnia różnicę między kredytem i pożyczką - wyjaśnia pojęcie: zdolność kredytowa - wyjaśnia zasady bezpiecznego korzystania z bankowości elektronicznej - porównuje RRSO banków i pozabankowych instytucji pożyczkowych	lub pożyczki - oblicza odsetki od lokat i kredytów - charakteryzuje elementy umowy kredytowej - projektuje koszty kredytu	- wyjaśnia pojęcie: odsetki - wyjaśnia skrót: RRSO	osobistych, kart płatniczych, lokat terminowych, rodzajów kredytów - wyjaśnia różnicę między kredytem i pożyczką - wyjaśnia pojęcie: zdolność kredytowa - wyjaśnia zasady bezpiecznego korzystania z bankowości elektronicznej - porównuje RRSO banków i pozabankowych instytucji pożyczkowych
- wyjaśnia, czym zajmuje się system ubezpieczeń społecznych w Polsce i jakie jest jego zadanie	- charakteryzuje ubezpieczenia społeczne - opisuje filary ubezpieczenia emerytalnego - wyjaśnia zakres ubezpieczenia zdrowotnego	- wyjaśnia, co przysługuje osobie ubezpieczonej z tytułu poszczególnych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego	- opisuje wysokości składek ponoszonych przez pracownika i pracodawcę na ubezpieczenia społeczne	- przedstawia zalety i wady polskiego systemu ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego
- wyjaśnia pojęcie: ubezpieczenie - wymienia ubezpieczenia majątkowe i osobowe	- wyjaśnia funkcje ubezpieczeń - wymienia ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne - rozróżnia ubezpieczenia majątkowe i osobowe - wyjaśnia pojęcie: <i>polisa ubezpieczeniowa, OWU</i>	- charakteryzuje zakres ubezpieczeń majątkowych i osobowych - charakteryzuje elementy umowy ubezpieczeniowej	- analizuje ogólne warunki wybranego ubezpieczenia - porównuje oferty ubezpieczycieli według zakresów ochrony i sum ubezpieczeniowych	- dokonuje analizy porównawczej umów ubezpieczeniowych - analizuje funkcjonowanie systemu ubezpieczeń majątkowych i osobowych w Polsce
- wymienia podstawowe papiery wartościowe: akcje i obligacje - wyjaśnia rolę GPW na rynku finansowym	- charakteryzuje funkcjonowanie i zadania GPW - posługuje się pojęciami związanymi z giełdą papierów wartościowych (np. <i>cedula, akcja, obligacja, hossa, bessy</i>)	- charakteryzuje podstawowe papiery wartościowe: akcje i obligacje - opisuje, jak można zostać inwestorem giełdowym - posługuje się pojęciami (np. <i>analiza techniczna, analiza fundamentalna</i>)	- odczytuje wykresy notowań spółek na GPW - opisuje działalność towarzystw funduszy inwestycyjnych	- analizuje sytuację spółek na rynkach GPW
- podaje przykłady nieetycznych zachowań na rynku finansowym	- wyjaśnia nieetyczny aspekt piramid finansowych - wskazuje sposoby ochrony przed nadużyciami finansowymi	- wyjaśnia, na czym polegają oszustwa podatkowe i nieetyczne praktyki na rynku kapitałowym - charakteryzuje rolę i	- charakteryzuje sposoby ochrony przed nadużyciami finansowymi - opisuje etyczne zachowania na rynku finansowym	- ocenia etyczny wymiar przykładów praktyk i zachowań na rynku finansowym

		kompetencje Rzecznika Finansowego		
Rynek pracy – uczeń:				
- wyjaśnia pojęcie: <i>kariera zawodowa</i>	- prezentuje ścieżki kariery znanych osób	- wyjaśnia czynniki wpływające na przebieg kariery - ocenia wpływ tych czynników na kariery znanych osób	- planuje swoją ścieżkę kariery zawodowej określając jej etapy	- wyznacza cele metodą SMART na poszczególnych etapach planowanej ścieżki kariery zawodowej - analizuje szanse ich realizacji
- opisuje system edukacyjny w Polsce	- wymienia techniki wspierające podejmowanie decyzji - rozróżnia rodzaje kompetencji i podaje ich przykłady	- opisuje różne rodzaje kompetencji - opisuje techniki podejmowania decyzji	- analizuje własne kompetencje - planuje swoją ścieżkę edukacyjną	- stosuje różne techniki podejmowania decyzji planując własną ścieżkę edukacyjną
- wymienia metody poszukiwania pracy - przedstawia formy zdobywania doświadczenia zawodowego	- charakteryzuje aktywne i pasywne metody poszukiwania pracy - ocenia przydatność różnych metod poszukiwania pracy	- charakteryzuje formy zdobywania doświadczenia zawodowego - wskazuje zmiany na rynku pracy w Polsce i na świecie	- interpretuje sformułowania z ofert pracy - charakteryzuje zmiany na rynku pracy w Polsce i na świecie	- charakteryzuje instytucje wspierające osoby poszukujące pracy
- wymienia dokumenty aplikacyjne	- przygotowuje CV według wzoru - sporządza list motywacyjny według wzoru	- sporządza dokumenty aplikacyjne dotyczące konkretnej oferty pracy	- analizuje błędy w CV i liście motywacyjnym	- dokonuje analizy oczekiwań pracodawców wobec dokumentów aplikacyjnych
- wyjaśnia pojęcie rozmowa kwalifikacyjna - określa cel rozmowy kwalifikacyjnej	- opisuje przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej	- stosuje zasady autoprezentacji w symulowanej rozmowie kwalifikacyjnej	- analizuje sposoby efektywnej rozmowy - przygotowuje (nagrywa) autoprezentację, eksponując własne zalety - projektuje odpowiedzi na tzw. trudne pytania w rozmowie kwalifikacyjnej	- analizuje znaczenie komunikatywności i samoświadomości
- wskazuj źródło praw i obowiązków pracownika i pracodawcy - wyjaśnia pojęcia: pracownik młodociany, umowa o pracę, umowy cywilno-prawne	- wymienia podstawowe obowiązki pracownika i pracodawcy wynikające z Kodeksu pracy - rozróżnia formy zatrudnienia pracownika wynikające z Kodeksu pracy i Kodeksu cywilnego	- wyjaśnia obowiązki pracownika i pracodawcy wynikające z Kodeksu pracy - opisuje różne formy zatrudnienia - wymienia elementy umowy o pracę - przedstawia rodzaje umów o	- wskazuj źródło praw i obowiązków pracownika i pracodawcy - wyjaśnia pojęcia: pracownik młodociany, umowa o pracę, umowy cywilno-prawne	- wymienia podstawowe obowiązki pracownika i pracodawcy wynikające z Kodeksu pracy - rozróżnia formy zatrudnienia pracownika wynikające z Kodeksu pracy i Kodeksu cywilnego

	- zna zasady zatrudniania pracownika młodocianego	pracę i sposoby ich rozwiązywania		- zna zasady zatrudniania pracownika młodocianego
- wymienia zasady etyczne w pracy - wyjaśnia pojęcia: <i>etyka, mobbing, cyberprzemoc</i>	- wyjaśnia zasady etyczne w pracy - przedstawia przykłady nieetycznych zachowań pracowników i pracodawców	- wyjaśnia, czym zajmuje się Państwowa Inspekcja Pracy	- wyjaśnia konsekwencje nieetycznych zachowań w relacjach pracownik - pracodawca	- tworzy kodeksy etyczne dla przykładowych przedsiębiorstw
Przedsiębiorstwo – uczeń:				
- wyjaśnia, czym jest przedsiębiorstwo i przedsiębiorca - rozróżnia zasoby przedsiębiorstwa	- charakteryzuje zasoby rzeczowe, finansowe, ludzkie i informacyjne - wymienia elementy procesu zarządzania - wyjaśnia efekt synergii w pracy zespołu	- wyjaśnia elementy zarządzania - omawia rolę planowania i jego rodzaje	- objaśnia przebieg procesu zarządzania - opisuje elementy organizacji pracy zespołu	
- przedstawia źródła pomysłów na działalność	- przedstawia źródła informacji o rynku i sposoby jego badania	- opisuje badania rynkowe - opisuje kryteria innowacyjności	- ocenia innowacyjność przedsięwzięć - dopasowuje rodzaj badań rynkowych do planowanego przedsięwzięcia	- analizuje przedstawiając argumenty szanse powodzenia różnych przedsięwzięć w najbliższej okolicy
- definiuje pojęcie: <i>biznesplan</i>	- wyjaśnia funkcje biznesplanu - przedstawia elementy struktury biznesplanu	- wyjaśnia zasady opracowania biznesplanu - analizuje przykładowe biznesplany - wyjaśnia proces rejestracji działalności gospodarczej	- przygotowuje uproszczony biznesplan przedsięwzięcia	- porównuje przydatność biznesplanu i modelu Canvas przedsięwzięcia
- wyjaśnia, czym jest otoczenie przedsiębiorstwa - rozróżnia rodzaje otoczenia przedsiębiorstwa	- rozróżnia elementy otoczenia bliższego - rozróżnia elementy otoczenia dalszego - wyjaśnia cel analizy SWOT jako narzędzia planistycznego	- opisuje makrootoczenie i mikrootoczenie przedsiębiorstwa z wybranej branży - identyfikuje mocne i słabe strony przedsiębiorstwa - identyfikuje szanse i zagrożenia - określa rolę lokalizacji firmy w osiągnięciu sukcesu	- analizuje makrootoczenie i mikrootoczenie przedsiębiorstwa z wybranej branży uwzględniając jego lokalizację	- analizuje sytuację wybranego przedsiębiorstwa w otoczeniu konkurencyjnym na podstawie zebranych informacji
- wymienia wydatki związane z	- rozróżnia rodzaje źródeł	- charakteryzuje i ocenia źródła	- dokonuje wyboru możliwości	- wyjaśnia funkcje inkubatorów

prowadzeniem działalności gospodarczej - wyjaśnia pojęcia: <i>koszty, kapitał własny, kapitał obcy</i>	finansowania (wewnętrzne i zewnętrzne) - przedstawia źródła finansowania zewnętrznego	finansowania zewnętrznego z instytucji finansowych - charakteryzuje i ocenia źródła finansowania zewnętrznego spoza instytucji finansowych	finansowania przedsięwzięcia w zależności od jego sytuacji i potrzeb	i start-upów w rozwoju przedsiębiorczości - przedstawia aktualne możliwości finansowania dostępne dla młodych przedsiębiorców
- wyjaśnia pojęcia: <i>etyka biznesu, korupcja</i>	- przedstawia przykłady nieetycznych zachowań w biznesie wobec różnych interesariuszy	- przedstawia strategię odpowiedzialnego biznesu (CSR) - wymienia organizacje promujące etykę biznesu	- charakteryzuje działania nieetyczne w biznesie - charakteryzuje formy przeciwdziałania zachowaniom nieetycznym - projektuje kodeks etyczny	- wyjaśni korzyści wynikające z rozwoju przedsiębiorstwa i osiągania sukcesu rynkowego przy pełnym poszanowaniu zasad etycznych biznesie